

[Socialministeren.]

hæmmedes problemer blev kort efter krigen markeret ved, at arbejds- og socialministeriet i 1946 nedsatte et udvalg, der skulle overveje gennemførelsen af erhvervsmæssige foranstaltninger for erhvervshæmmede. Udvalgets betænkning, der blev afgivet i 1950, fremhævede særlig betydningen af, at den offentlige arbejdsanvisning blev udbygget med henblik på løsningen af de særlige opgaver, der melder sig i forbindelse med anvisning af arbejde til erhvervshæmmede, og at der skabes tilstrækkelige muligheder for optræning og oplæring. I fortsættelse af udvalgets arbejde afgav et underudvalg under arbejds-markedskommissionen, bl. a. med repræsentanter for arbejdsmarkedets hovedorganisationer, i 1952 en rapport, som særlig anbefalede, at en række hindringer af overvejende organisationsmæssig art for erhvervshæmmedes placering i arbejde blev fjernet.

Jeg tror, at alle, der har fulgt udviklingen i det første tiår efter krigen, vil være enige med mig i, at de praktiske resultater ikke har stået mål med de gode tanker, der var nedlagt i betænkningerne. Dog må det ikke glemmes, at der både med hjemmel i beskæftigelseslove og på andet grundlag voksede en del værdifulde optræningsforanstaltninger frem, og at en række arbejdsanvisningskontorer blev udbygget med særlige afdelinger for erhvervshæmmede.

Det, der hidtil var nået, måtte dog karakteriseres som spredte tilløb. Dette være sagt uden forklejnelse af den indsats, der blev ydet rundt om. Der var en almindelig følelse af, at de forskellige myndigheder og institutioner til en vis grad arbejdede i blinde uden den nødvendige kontakt og planmæssighed. På denne baggrund anmodede socialminister Strøm i 1954 det socialpolitiske udvalg om at overveje, hvilke praktiske forslag der måtte kunne stilles — i givet fald som første skridt — med henblik på en løsning af de erhvervshæmmedes problemer, bl. a. vedrørende den fornødne samordning af de inden for dette område arbejdende institutioner. Udvalgets indstilling af 1955 danner grundlaget for loven af 25. maj 1956 om samordning af foranstaltninger for erhvervshæmmede. Loven tager sigte på at skabe en vis organisatorisk

ramme om revalideringsarbejdet. Den indeholder bestemmelser, der skal opmuntre kommunerne til at nedsætte kontaktudvalg med repræsentanter for myndigheder og institutioner, der i særlig grad beskæftiger sig med erhvervshæmmedes problemer, og for arbejdere og arbejdsgivere i vedkommende kommune. Til kontaktudvalget knyttes en læge, en sekretær og den i øvrigt nødvendige medhjælp. Der kan ydes kommunerne statsrefusion af indtil halvdelen af de med kontaktudvalgets virksomhed forbundne udgifter.

Siden samordningslovens vedtagelse er der nedsat kontaktudvalg i en række bykommuner, i visse tilfælde således, at landkommuner er draget ind under udvalgets område.

Ved loven blev der endvidere oprettet et udvalg, samordningsudvalget, til at bistå socialministeren med administrationen af loven, følge udviklingen og fremsætte forslag til sådanne foranstaltninger, som udviklingen gør påkrævet.

Derimod sigtede samordningsloven ikke mod revision af de bestemmelser, efter hvilke der kan ydes støtte til erhvervshæmmede, ligesom der — bortset fra en enkelt ændring i forsorgsloven, som jeg senere skal omtale — heller ikke var tale om at indføre nye hjælpemuligheder. Loven kan karakteriseres som en forsøgslov med specielt henblik på de organisatoriske forhold.

Jeg skal herefter gå over til kort at omtale de muligheder, der efter den gældende lovgivning består for at yde hjælp til optræning m. v. af erhvervshæmmede. Hovedbestemmelsen er folkeforsikringslovens § 60. Med hjemmel i denne bestemmelse kan der, når foranstaltningen er af erhvervsmæssig betydning, iværksættes oplæring eller særlig kur og pleje, herunder modtagelse af og opøvelse i brugen af bandager, kunstige lemmer, briller, sygevoгне og andre hjælpemidler. Endvidere kan der ydes hjælp til anskaffelse af arbejdsmaskiner og værktøj og i særlige tilfælde hjælp til iværksættelse af selvstændig virksomhed eller anden hjælp, hvorved der kan opnås beskæftigelse. Endelig kan der, uden at der stilles krav med hensyn til betydningen for erhvervsevnen, ydes hjælp til en række hjælpemidler, som skønnes uden uforholdsmæssig udgift